

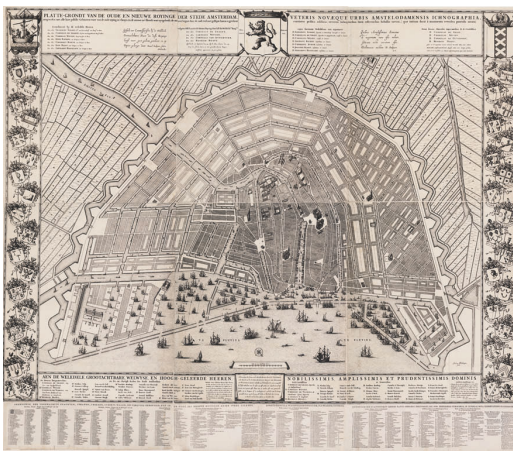
HGVU-lezing: november 2009

Beste leden,

De lezing van november gaat over **de optimale stad: stadsontwikkeling van Amsterdam in de zeventiende eeuw.**

Het grondgebied van Amsterdam is tussen 1585 en 1663 meer dan vervijfvoudigd. Deze ongehoorde groei heeft door de eeuwen heen de aandacht van historici en stadsontwerpers getrokken. Zij hebben de stadsontwikkeling van de zeventiende eeuw vanuit vele invalshoeken bekeken. Twee aspecten hebben altijd de aandacht getrokken: schaalgrootte en planmatigheid. Dat laatste aspect werd vanaf de negentiende eeuw bekeken vanuit het stadsbeeld. De stad werd gezien als geniale scenografische compositie. Later richtte de blik zich vooral op het grondplan van de stad. Amsterdam werd gezien als uitwerking van de 'città ideale', het summum van planmatigheid.

In de lezing, gebaseerd op zijn proefschrift, vertelt **Jaap Evert Abrahamse** over een meer pragmatisch idee van stedenbouw. De ideale, theoretische stad is vervuild voor de reële stad, en daarmee voor de optimale stad: een weerbarstige fysieke werkelijkheid met een onvoorspelbare ruimtelijke en sociale dynamiek, die door de stedelijke overheid zo goed mogelijk wordt ingericht en gebruikt, al naar gelang de heersende inzichten, de aanwezige technische kennis, de stedenbouwkundige methodiek en het beschikbare juridisch-planologische instrumentarium.

De stadsplattegrond is het resultaat van een complex proces waarin verschillende, soms tegenstrijdige belangen tegen elkaar worden afgewogen. Een stadsontwerp is geen op zichzelf staand kunstwerk, maar een oplossing (of een poging daartoe) voor een reeks problemen in een specifieke situatie. Het stadsbestuur staat gesteld voor de opgave van goede stadsverdediging, soepele verkeersafwikkeling, voldoende bouwgrond en een goede ordening van uiteenlopende functies over het stedelijk grondgebied. Tegenover de opgave staan de condities waaronder de stad zich ontwikkelde: de bodemgesteldheid, de waterhuishouding, het verkeer, de ruimteclaims van wonen, havens en industrie, de spontane verstedelijking van de polders rond de stad, de grondeigendom en verkaveling van het buitengebied

en het netwerk van infrastructuur waarin de stad was opgenomen. Maar de stad is niet alleen het resultaat van fysieke factoren. Ook de sociale realiteit speelde een grote rol in de stadsontwikkeling. De stedenbouwkundige praktijk was een spel van belangen, van interactie en soms een confrontatie van verstedelijking en ontwerp. Al deze factoren waren van grote invloed op de planvorming en het resultaat. Ten derde is daar het instrumentarium van de stedenbouw: de methodiek van fortificatie, stadsontwerp en verkaveling, maar ook de juridisch-planologische mogelijkheden. Zo zal gedurende de lezing een beeld ontstaan van een geleidelijk ontwikkelde samenhang tussen systemen van fortificatie, waterhuishouding, infrastructuur en verkaveling, dat recht doet aan de complexiteit van de stadsontwikkeling, de continuïteit van stedenbouwkundige problematiek en de traditie waar het zeventiende-eeuwse stadsontwerp uit voortkwam.

Locatie:	De Kargadoor, Oudegracht 36 Utrecht
Datum:	Dinsdag 10 november 2009
Tijd:	20.00 uur

Z.o.z. Z.o.z. Z.o.z. Z.o.z. Z.o.z. Z.o.z.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op de Algemene Ledenvergadering van 13 oktober jongstleden is het volgende bestuur verkozen:

Voorzitter: Patricia Braaksma
 Secretaris: Wendy van der Torre
 Penningmeester: Patrick van Beek
 Algemeen lid (Webmaster): Louis Strous

Wij danken de teruggetreden bestuursleden (Elyze Storms-Smeets [voorzitter] en Rutger van Krieken [algemeen bestuurslid]) voor hun bijdragen aan de vereniging.

De vergadering heeft voorgesteld om de jaarlijkse excursie deze keer vanwege het lustrum 4 of misschien 5 dagen lang te maken, zodat een tocht wat verder weg van huis mogelijk wordt. Neem contact op met het bestuur (contactinformatie onder aan de bladzijde) voor bijdragen aan de excursieorganisatie.

De vergadering heeft toegestemd in de aanschaf van een beamer, zodat we niet meer voor elke lezing op beamerleenjacht hoeven te gaan. Hopelijk kunnen we de HG VU-beamer al tijdens de novemberlezing gebruiken.

CONTRIBUTIE VOLDOEN

Wil eenieder die de contributie voor het verenigingsjaar 2009-2010 nog niet betaald heeft dat alsnog doen, naar de bekende girorekening 4331136.

OPROEP 'HG VU-GESCHIEDENIS'

In het kader van het Lustrumjaar zijn Saskia Kemperman en Michiel Purmer druk bezig met het vastleggen van de HG VU-geschiedenis. Een geschiedenis die begon op 15 oktober 1980 bij Judith Schuyf thuis, toen de aanwezigen een bestuur kozen voor het toen nog Historisch Geografisch Dispuut. Inmiddels zijn we bijna 30 jaar verder. Een mooi moment om onze geschiedenis vast te leggen! Wij hopen een boekje hierover precies dertig jaar na dato, 15 oktober 2010, te kunnen presenteren.

Daarbij hebben we hulp van onze leden nodig!

Helaas vertoont het HG VU-archief enkele belangrijke gaten. Zo zoeken wij nog de ledenbrieven van: 1984 tot en met 1986
 1993 tot en met 1996

Daarnaast zijn we ook op zoek naar foto's. Het archief heeft geen foto's, dus vooral voor foto's van excursies en congressen houden we ons aanbevolen!

Tenslotte zijn we ook zeer geïnteresseerd in anekdotes en leuke verhalen die niet in officiële verslagen en notulen terecht zijn gekomen!

Heb je iets voor ons, neem dan svp contact met ons op!

Saskia Kemperman 06- 1565 5933 s.kemperman@wanadoo.nl
Michiel Purmer 06- 4289 7115 m.purmer@natuurmonumenten.nl

DIGITALE LEDENBRIEF

Tot nu toe hebben zich 45 leden aangemeld voor digitale ontvangst van de ledenbrief. Bent u bereid de ledenbrieven digitaal te ontvangen maar heeft u dat nog niet gemeld, of heeft u zich aangemeld maar krijgt u nog steeds de papieren versie in de bus, meld ons dat dan (contactinformatie hieronder). De ledenbrieven zijn ook in te zien op <http://hgvu.nl/>. De HG VU zal uw e-mailadres alleen gebruiken voor HG VU-doeleinden en deze niet zonder uw toestemming ter beschikking stellen aan derden.

CONTACTINFORMATIE

Het bestuur is te bereiken via onderstaand postadres of via hgvu@hgvu.nl.
 Richt e-mails over de ledenbrief aan ledenbrief@hgvu.nl.
 De website is te vinden op <http://hgvu.nl>.